



**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ ЗАХИСТУ РОСЛИН, БІОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ**

## **ЗБІРНИК**

матеріалів доповідей

**III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ  
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**



**«ЕКОЛОГІЯ - ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ»**

**20-22 вересня 2023 р.**

Київ – 2023

**УДК 502:117**

**БК 20.5Е45**

Збірник містить матеріали доповідей учасників III Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Екологія – виклики сучасності», що проходить 20-22 вересня 2023 р. на базі кафедри екології агросфери та екологічного контролю факультету захисту рослин, біотехнологій та екології Національного університету біоресурсів та природокористування України.

Мета конференції - підвищення ефективності та якості наукових досліджень, підтримки зв'язків у науковій галузі серед студентів, молодих вчених вищих аграрних навчальних закладів України, представлення, обговорення та використання результатів досліджень.

Матеріали конференції надруковані в авторській редакції, автори несуть відповідальність за поданий матеріал.

Організаційний комітет: Кондратюк В.М., Коломієць Ю.В., Наумовська О.І., Паламарчук С.П.

Відповідальні за випуск: Наумовська О.І., Паламарчук С.П.

Ухвалено вченою радою факультету захисту рослин, біотехнологій та екології (протокол №2 від 21 вересня 2023 р.).

<i>Сушков А.А., Сербенюк А.А.</i> ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ІНТЕНСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРОЕКОСИТЕМАХ	67
<i>Угня В.Д., Вагалюк Л.В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗРОБКИ СХЕМИ ДЕСНЯНСЬКОГО РІЧКОВОГО ЕКОЛОГІЧНОГО КОРИДОРУ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ	69
<i>Фасольняк М.О., Ілленко В.В.</i> ДИНАМІКА НАКОПИЧЕННЯ SR-90 В ЛУСЦІ КАРАСЯ СРІБЛЯСТОГО ( <i>Carassius gibelio</i> )	72
<i>Шелінговський Д.В., Сафранов Т.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИДОБУТКУ НАФТИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	74
<i>Яцишина Ю.П.</i> ЕКОЛОГІЧНІ ЗБИТКИ ЗАВДАНІ ДОВКІЛЛЮ В НАСЛІДОК РУЙНАЦІЇ ДАМБИ ПІВНІЧНОКРИМСЬКОГО КАНАЛУ	76

3. Ананьєва Т. В., Шаповаленко З. В. Міграція радіонуклідів у молоді плітки звичайної на акваторії Запорізького водосховища. Питання біоіндикації та екології. 2016. Вип. 21. № 1-2. С. 110-121.

**УДК 504**

## **ОСОБЛИВОСТІ ВИДОБУТКУ НАФТИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ**

*Шелінговський Д.В., студент 3 курсу природоохоронного факультету*

*Сафранов Т.А., д-р геол.-мін. наук, професор, завідувач кафедри екології та охорони довкілля*

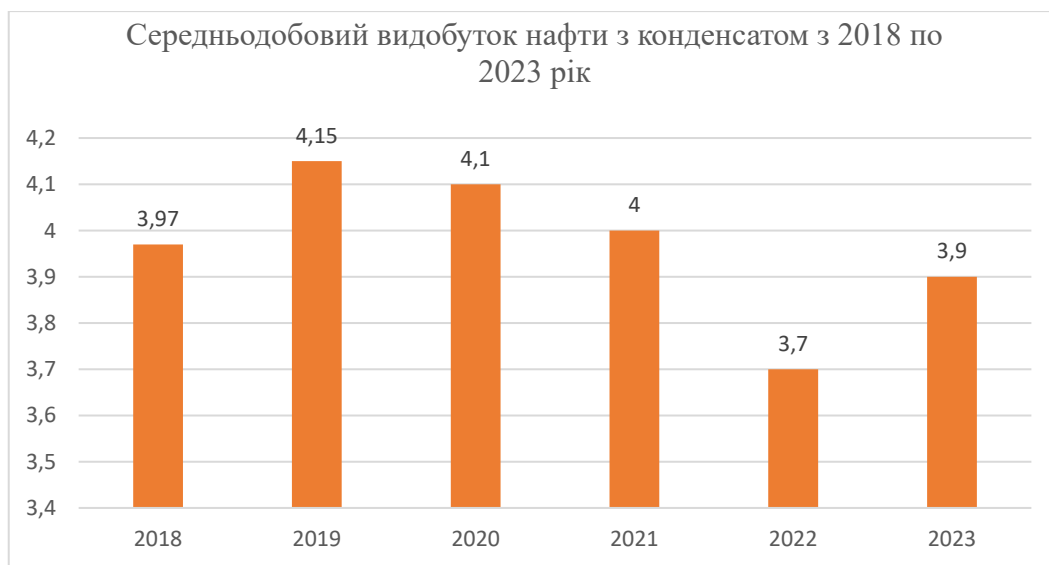
*Одеський державний екологічний університет*

Відомо, що нафта – це горюча корисна копалина, у складі якої домінують рідкі вуглеводні різних класів з певною кількістю гетерогенних сірчистих, азотних та кисневих сполук, яка є сировиною для одержання технічних мастил, моторних палив, а також є джерелом вихідних матеріалів для синтезу різноманітних органічних сполук. Україну можна було вважати енергодефіцитною країною, оскільки потреби споживання нафти за рахунок власного видобутку задовольняються за різними оцінками приблизно на 10% [1]. Наприклад, за підсумками 2018 року Україна стосовно видобутку нафти посіла 45-е місце у світі і 9-е у Європі [2]. Нагадаємо, що основні запаси нафти зосереджені в чотирьох нафтогазоносних провінціях, які охоплюють 11 областей і 35 нафтогазоносних перспективних регіонів. Головними регіонами видобутку нафти та газу є: Дніпровсько-Донецька западина і північно-західна частина Донбасу (Східний регіон); Волинсько-Подільський (Західний регіон), який охоплює Прикарпаття, Карпати та Закарпаття; Причорноморський (Південний) регіон. Станом на початок 2021 року, обсяг балансових запасів нафти в Україні складав 84 796 тис. тон. У Східному нафтогазоносному регіоні було зосереджено 51,18% загальних запасів нафти, у Західному та Південному – 35,77% та 13,05% відповідно.

Україна залежить від імпорту нафти для задоволення своїх потреб, і ця залежність піддається геополітичним та економічним ризикам. Нафтовидобувні підприємства країни мають досить обмежені ресурси та певні технічні обмеження, що зумовлені застарілим обладнанням й нестабільною політичною ситуацією в регіоні, тому підвищення ефективності видобутку нафти є основними напрямками для стабілізації та розвитку нафтовидобувної галузі. Не зважаючи на те, що в Україні тривають бойові дії, нафтовидобувна промисловість

продовжує працювати і вже збільшила середньодобовий видобуток нафти. За фактичними результатами першого кварталу 2023-го року середньодобовий видобуток нафти Публічним акціонерним товариством «Укрнафта» (ПАТ «Укрнафта») сягнув 3926 тон і вже перевищив середньодобовий видобуток нафти 2022-го року, який склав 3753 тон [3]. Отримати такі показники стало можливим за рахунок проведення капітальних ремонтів на експлуатаційних свердловинах. Важливо звернути увагу на те, що ПАТ «Укрнафта» за воєнний 2022 рік видобула 1370 млн тон нафти, ці дані в свою чергу свідчать про те, що зараз (у 2023 році) спостерігається тенденція до збільшення видобутку. Отже, маємо наступні дані: станом на 2023 рік видобуток нафти з конденсатом становить 828 тис. тон, у січні-липні 2022 року було зафіксовано 792 тис. тон, а за 7 місяців 2021-го року - 867 тис. тон.

На рис. наведена порівняльна гістограма середньодобового видобутку нафти з конденсатом ПАТ «Укрнафта» протягом 2018 – 2023 років. Слід звернути увагу на те, що у 2023 році було відновлено 21 експлуатаційну свердловину, які раніше не функціонували. Завдяки певному ряду комплексних заходів ПАТ «Укрнафта» одержала додаткових 52 тис. тон нафти [4].



Прогноз нафтовидобутку в Україні має залежність від декількох факторів, серед яких: технічний стан інфраструктури, ефективність видобутку, геологічні резерви та світові тенденції стосовно цін. Беручи до уваги вище перелічені чинники, можна стверджувати про невизначеність прогнозу та залежність від розвитку галузі та геополітичних обставин. Але, необхідно ураховувати негативні екологічні наслідки експлуатації нафтових покладів, зокрема викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, забруднення ґрунтового покриву нафтою, забруднення підземних вод газовими та рідинними потоками, що спричинюються їх

викидами чи розливами, витік бурильних рідин та неконтрольоване скидання відпрацьованої води тощо.

#### **Список використаних джерел**

1. Мазур І.М. Аналіз формування і використання виробничих потужностей нафтогазовидобувних підприємств Західного регіону. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. 2009. № 4. С. 22-29.
2. Сайт української універсальної біржі. URL: <https://cutt.ly/QwbdgxBS> (дата звернення 16.09.2023).
3. Офіційний сайт публічного акціонерного товариства «Укрнафта». URL: <https://www.ukrnafta.com/ukrnafta-zbilshyla-serednodobovyj-vydobutok-nafty-u-2023-roczі> (дата звернення 20.09.2023).
4. Офіційний сайт українського ділового інтернет-видання The Page (PG). URL: <https://thepage.ua/ua/news/ukrnafta-vidnovila-obsyagi-vidobuvannya-gazu-j-nafti-majzhe-dorivnyu-2021-roku> (дата звернення 28.09.2023).

#### **УДК 504.15**

### **ЕКОЛОГІЧНІ ЗБИТКИ ЗАВДАНІ ДОВКІЛЛЮ В НАСЛІДОК РУЙНАЦІЇ ДАМБИ ПІВНІЧНОКРИМСЬКОГО КАНАЛУ**

*Яцишина Ю.П., студентка 4 курсу ОС Бакалавр факультету захисту рослин,  
біотехнологій та екології*

*Національний університет біоресурсів та природокористування України*

Північнокримський канал – одна з найбільших іригаційних споруд. До 2014 року канал забезпечував до 85% потреб півострову Крим у прісній воді. В наслідок окупації Криму російською федерацією доступ води по Північнокримському каналу було призупинено. З 3 квітня 2014 року по березень 2022 року канал був відключений на вході до Криму дамбою. Україна перекрила канал зі свого боку, посилаючись на те, що за Женевською конвенцією забезпечення водою покладається на державу-агресора. Окупаційна влада Криму не уклала відповідних угод з Держводагенством та здійснювала несанкціонований збір води, що надходила самопливом.